

6. OKRUGLI STOL S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM: ZAVIČAJNI FONDOVI I ZBIRKE U KNJIŽNICAMA PANONSKOG PROSTORA

Dijana Klarić
Gradska knjižnica Požega
dijana.klaric@gkpz.hr

Marijana Špoljarić Kizivat
Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek
mspoljaric@gskos.hr

BROJ
BIBLIOGRAFSKE
JEDINICE

559

U Gradskoj knjižnici Požega, 12. rujna 2025. godine, održan je **6. okrugli stol s međunarodnim sudjelovanjem: Zavičajni fondovi i zbirke u knjižnicama panonskog prostora**. Organizatori skupa bili su Društvo knjižničara Slavonije, Baranje i Srijema, Hrvatsko knjižničarsko društvo – Komisija za zavičajne zbirke, Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek te Gradska knjižnica Požega. Pokrovitelji skupa bili su Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske i Osječko-baranjska županija.

Skup je okupio knjižničare, muzealce i stručnjake za baštinu iz različitih institucija sa šireg panonskog područja, kako bi razmotrili stanje, izazove i mogućnosti razvoja zavičajnih zbirki i fondova u knjižnicama panonskog prostora, uz uključivanje iskustava manjinskih zajednica i knjižnica iz šire regije.

Okupljeno je oko 60 sudionika iz svih vrsta knjižnica iz Osijeka, Vinkovaca, Zagreba, Slavenskog Broda, Vukovara, Požege, Čepina, Novske, Đakova, Gunje i Našica.

Među sudionicima bili su i predstavnici institucija iz Austrije i Mađarske koji su predstavili teme vezane uz hrvatsko nakladništvo u gradišćanskom području, rad zavičajnih knjižnica izvan granica Hrvatske te ulogu manjinskih kulturnih centara u očuvanju jezične i kulturne baštine. Tako je Robert Hajszan iz Panonskog instituta iz Austrije predstavio povijest *Panonskog lista*, Franjo Pajrić ispred Udruge Hrvati iz Mađarske održao predavanje *Gradišćanski Hrvati – jučer, danas, sutra*, Tereza Grandić, glavna urednica Hrvatskih novina iz Austrije, predstavila je *Hrvatske novine kroz stoljeća*, a Katarina Zvonarich iz Državnog ureda za patente u Beču prikazala je *Privatnu zbirku Zvonarich*. Nastavno tome, govoreći o očuvanju manjinske baštine u nacionalnoj instituciji, sadržajno su se nadovezale kolegice iz Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti predstavljanjem gradišćanskohrvatske zbirke u njihovoj knjižnici.

Najprije je predstavljeno je pilot istraživanje – evidencija zavičajnih zbirki na području Republike Hrvatske koje je provodila Komisija za zavičajne zbirke Hrvatskog knjižničarskog društva, a koje će biti osnova pri izgradnji mape zavičajnih zbirki.

Slika 1.

Nadalje, sudionici su upoznali stari tvornički list, glasilo Tvornice šibica „Drava“ pohranjeno u knjižnici Muzeja Slavonije, legate obitelji Pinterović i Cepelić u knjižnici Pravnog fakulteta Osijek, ostavštinu Ive Balentović u Gradskoj knjižnici i čitaonici Vinkovci. U riznicama zavičaja predstavljena je povijest čitaonica i knjižnica i prve tiskare u Vukovaru, zatim čepinska zavičajna autorica Josipa Glembay, čaglinski Zlatko Crnković, povezivanje lokalne umjetnosti putem natječaja Camera Aurea i povezivanje zavičajnosti i storytellinga u Novskoj, digitalizirane zavičajne razglednice Slavanskog Broda. Od samih početaka na okruglom stolu sudjeluje knjižničari iz Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata iz Subotice koji su se ovoga puta predstavili s novim uslugama i projektima koje su odradili u protekle dvije godine.

U sesiji Zavičajne knjižničarke, u suradnji s Komisijom za povijest knjige i knjižnica, predstavljen je projekt „Zaslužne osobe u hrvatskom knjižničarstvu kroz povijest : Leksikon zaslužnih žena u hrvatskom knjižničarstvu u drugoj polovici 20. stoljeća – usmeni i pisani izvori (oral history)“, s posebnim naglaskom na slavonski zavičajni korpus.

Ukupno je održano 24 izlaganja, od kojih je šest bilo posterskih, na kojima su predstavljene zavičajne zbirke u narodnim knjižnicama, muzejima, njihova uloga u

nastavnim procesima, različitim projektima i u odrazu društvenih vrijednosti i identiteta lokalnih zajednica.

Slika 2. Sudionici 6. okruglog stola

Sudionici su istaknuli važnost suradnje knjižnica, muzeja i obrazovnih institucija kako bi se osigurala trajnost zavičajnih zbirki te njihova veća vidljivost u kulturnom i obrazovnom prostoru. Okrugli stol još je jednom dokazao važnost promišljanja o zavičajnim temama u baštinskim institucijama.

Kao i prethodnih godina, nakon službenog dijela, zainteresirani sudionici posjetili su stalni postav novoobnovljenog Gradskog muzeja u Požegi.